

FORSLAG TIL DYSEVALG I TRIPLETTEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er flere valgmuligheder som f.eks. en 030 lavdriftdyse. Derudover kan yderligere vælges en 030 kompakt luftinjektionsdyse. Hvis du har vandmiljø eller § 3 områder vælges i stedet f.eks. en MD duo 030 kompakt luftinjektionsdyse.

Som bekendt er der kommet nye regler for afstandskrav til vandmiljøet og § 3 områder ved sprøjtning. Det er nu muligt at reducere afstandskravene ved sprøjtning langs vandmiljø og § 3 områder ved brug af afdriftreducerende teknik. Ved brug af teknikker, som reducerer afdriften mest (90 procent), kan man komme ned på et afstandskrav på 2 meter for alle midler med afstandskrav. Se nærmere i [Artikel 2905](#).

De nye regler giver anledning til en fornyet vurdering af, hvilke dyser man skal have på tripletten.

Der er flere løsninger på, hvilke dyser man kan vælge på sin marksprøjte. I tabel 1 ses forslag til dysevalg i tripletten på en konventionel sprøjte.

Ønsker man at køre lidt hurtigere end 7-8 km/t ved højere vandmængder, vælges en 030 eller 040 lavdrift/refleksdyse.

Derudover vælges en kompakt luftinjektionsdyse i samme størrelse, så der hurtigt kan skiftes mellem dyserne. Der er mindre vinddrift med kompakte luftinjektionsdyser, hvilket muliggør sprøjtning ved lidt mere vind. Dyserne er velegnet til mange opgaver, men lavdrift/refleksdyser foretrækkes, når "målet er småt" som f.eks. ved bekæmpelse af småt ukrudt med bladmidler.

En lidt dårligere effekt kan i sidste ende godt være bedre, hvis alternativet er, at man får sprøjtet for sent. Omvendt er det under gode sprøjteforhold ærgeligt ikke at udnytte dette og benytte den bedste teknik.

Med Hardi Twin sprøjten kan anvendes dyser med mindre dråber, fordi lufttilsætningen bevirker

mindre vinddrift.

UDEN VANDMILJØ/ § 3 OMRÅDER

Hvis man ikke har vandmiljø eller § 3 områder på sin ejendom kan vælges dyser fra gruppe 1 og 2A eller evt. 2B. Der kan f.eks. vælges en 030 lavdriftdyse og en 030 kompakt luftinjektionsdyse. Der anbefales samme dysestørrelse, så man kan skifte direkte fra den ene til den anden type uden at foretage ændringer.

MED VANDMILJØ/ § 3 OMRÅDER

Hvis man har vandmiljø og/eller § 3 områder vælges dyser fra gruppe 1 og 2B. Der kan f.eks. vælges en 030 lavdriftdyse og en MD duo 030 kompakt luftinjektionsdyse. Der anbefales igen samme dysestørrelse, så man kan skifte direkte fra den ene til den anden type uden at foretage ændringer. MD duo 030 giver samme væskemængde som MD 030, det er blot fordelt på 2 vifter (duo).

I gruppe 2B er nævnt nogle kompakte luftinjektionsdyser, som er godkendt til 90 procent afdriftreduktion. I [Artikel 2905](#) ses flere godkendte dyser. Der er flere dyser, som giver 90 procent afdriftreduktion, men dyserne skal have været afprøvet og godkendt af det tyske JKI, og ikke alle dyser har været tilmeldt afprøvning. Afdriften er målt i forhold til en 03 fladsprededyse med 3 bar, 50 cm bomhøjde og maks. 8 km/t.

Alle de nævnte dyser i gruppe 2 B bortset fra MD 040 er dobbeltviftede.

Hvis man har TurboDrop hispeed 025 dyser, så er disse også godkendt til 90 procent reduktion. Dette er en dobbeltviftet almindelig luftinjektionsdyse, der er vinklet 10° frem og 50 ° bagud. TurboDrop hispeed 030 dysen er derimod ikke godkendt, da den ikke har været tilmeldt afprøvning.

Hardi Twin sprøjten er kun godkendt med godkendte dyser, da sprøjten ikke har været tilmeldt afprøvning med andre dyser. For at kunne reducere afstanden til 2 meter er man derfor nødt til at montere dyser fra gruppe 2B.

Dyserne i gruppe 2 B skal anvendes ved meget lavt tryk langs vandmiljøet og § 3 områder (omkring 1-1,5 bar), hvorfor effekten er nedsat. Når der ikke længere er vandmiljø eller § 3 områder, hæves trykket og kørehastigheden derfor eller der skiftes til en anden dyse.

Tabel 1. Forslag til dysevalg i triplekken på konventionelle marksprøjter. Vælg en dyse fra gruppe 1 og 2A eller fra gruppe 1 og 2B. Se yderligere i teksten

1. Lavdriftdyse- eller refleksdyse:	Vandmængde 150-200 l. Kan bruges til de fleste opgaver. 025 (lilla), 030 (blå) eller 040 (rød) Vil man ved lidt større vandmængder køre hurtigere end 7-8 km/t, vælges 030 eller 040.
2.A. Kompakt luftinjektionsdyse:	Jo mere vand jo bedre dækning. Ikke til alle opgaver. Især 025 (lilla), 030 (blå) eller 040 (rød) velegnet under mindre gunstige vindforhold. Vælg samme

	dysestørrelse, som der er valgt i gruppe 1. Har man alm. injektordyser, kan disse også anvendes (husk at vælge en mindre dyse og hæve trykket).
2.B. Kompakt luftinjektion 90	Hvis man har vandmiljø og/eller § 3 områder og vil reducere procent afdriftreduktion: IDKT 025 afstandskravene. Vælg samme dysestørrelse, som der er (lilla), MD duo 030 (blå), IDKT 030 valgt i gruppe 1.
	(blå), MD 040 (rød), MD duo 040 (rød), IDKT 040 (rød)

ØVRIGE DYSER

På de fleste ejendomme kan man nøjes med ovennævnte to dyser. Hvis man vil graduere mere, kan nogle af nedennævnte dyser være aktuelle.

Ved sprøjtning med glyphosat har koncentrationen i sprøjtevæsken vist sig at have relativ stor betydning for effekten, og lav vandmængde på maks. 150 l anbefales derfor. Til sprøjtning med glyphosat er en 020 (gul) og 025 (lilla) lavdrift/refleksdyse velegnet på den tredje plads i tripletten, hvis en 025 ikke er valgt i forvejen.

I områder med mindre vind kan en 020 lavdrift/refleksdyse også anvendes ved bekæmpelse af småt ukrudt i f.eks. sukkerroer og andre afgrøder under gode sprøjteforhold.

En fremad vinklet dyse til bekæmpelse af rajgræs og agerrøvehale med bladmidler kunne også være et valg, hvis man har disse problemer, da fremadvinkling har vist en forbedret bekæmpelse med bladmidler i forsøg. Dobbeltvinklede dyser har derimod af en eller anden grund ikke givet nogen effektforbedring med bladmidler på græsukrudt.

Ved bekæmpelse af kartoffelskimmel er de dobbeltviftede dyser derimod velegnede.

MANGE MULIGHEDER MED EN ENKELT DYSE

I tabel 1 ses en oversigt over indstillinger og vandmængder ved brug af 3 dysestørrelser. Det fremgår, at man kan komme langt med en enkelt dyse.

Tabel 2. Eksempler på vandmængder ved brug af 025, 030 og 040 dyser ved forskelligt tryk og kørehastighed

Dyse	Tryk (2-4 bar)	Km/t	Vandmængde, l/ha
025/030/040	2,0	6	160/190/260
025/030/040	2,5	6	180/220/290
025/030/040	3,5	6	215/260/350

025/030/040	2,0	8	120/145/195
025/030/040	2,5	8	135/160/220
025/030/040	3,5	8	160/190/260
025/030/040	2,0	10	100/115/160
025/030/040	2,5	10	110/130/175
025/030/040	3,5	10	130/155/205

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.